

१८ सर्गः चञ्चूर्यन्तेऽभितोलङ्कामस्मांश्चाप्यतिशेरते । भूमयन्ति
स्वसामर्थ्यं कीर्त्तिं नः कनयन्ति च ॥ २५ ॥

ज०म० चञ्चूर्यन्तइत्यादि । लङ्कामभितः वाह्यतोऽभ्यन्तरतश्च पर्यभि
भ्यां सर्वोभयार्थे तसिः चञ्चूर्यन्ते गर्हितं चरन्ति लपसदेति भाव
गर्हायां यङ् चरफलोश्चेत्यभ्यासस्य लुक् उत्परस्यातइत्युत्वं
अतिशेरते च अतिशयिताभवन्ति च स्वसामर्थ्यं भूमयन्ति वर्द्ध
यन्ति वल्लनां भावइति पृथ्वादिभ्यइमनिच् वहोर्लोपोभूच वहो
रिति वहोर्भूयादेशः इमनिहादिलोपश्च भूमानं कुर्वतीति
णिचि णाविष्ठवत्प्रातिपदिकस्येतीष्ठवद्भावात् टिलोपयणादिपर
लोपः चिणमतोर्लुगर्थमिति वचनाद्वा टिलोपः किञ्च नोऽस्माकं
कीर्त्तिं कनयन्ति अल्पां कुर्वन्ति अमराइति योज्यं अल्पां कुर्वन्ती
ति णिचि णाविष्ठवद्भावाद्युवात्पयोः कनन्यतरस्यामिति कनादे
शः ॥ २५ ॥

भ० चञ्चूर्यन्तइत्यादि । अमराइत्यनुषज्यते लङ्कां अभितः
उभयतोवाह्यतोऽभ्यन्तरतश्च चञ्चूर्यन्ते गर्हितं चरन्ति परिभ्र
मन्तीत्यर्थः गत्यर्थाङ्गुलुपसदचरेति यङ् चरफलोर्चोङ् इति
खेर्नुण् उङ् उकारश्च लङ्कामिति धिक्समयेति द्वौ तथा अस्मानपि
अतिशेरते अतिक्रामन्ति शिङोरेणुः मान्तोरम् मान्तोदनतः
स्वसामर्थ्यं स्वशक्तिं भूमयन्ति वर्द्धयन्ति वहोर्भावे भूमादेशः
भूयोभूमन्भूयिष्ठाइति निपातनात् वङ्गशब्दस्य इमनप्रत्यया